

Algemene beleidsnota in toepassing van artikel 72 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de OCMW 's - Nota met betrekking tot de begroting van het dienstjaar 2026

Deze nota bundelt de grote beleidslijnen en de commentaren met betrekking tot de grote categorieën van uitgaven en ontvangsten van de begroting 2026.

Exploitatiedienst

Evolutie van de herverdelingsuitgaven en -ontvangsten – maatschappelijke hulp

Recht op Maatschappelijke Integratie

Om constante en vergelijkbare gegevens te gebruiken in het licht van de voortdurende stijging van het aantal sociale dossiers, zoals uitgelegd in de begrotingsnota van 2025, is het noodzakelijk de gegevens die dienen voor de begrotingsramingen te uniformiseren.

De dossiers met betrekking tot het Recht op Maatschappelijke Integratie worden derhalve gerefereerd volgens de methodologie van de Programmatorische Overheidsdienst Maatschappelijke Integratie (POD MI).

Dit recht beoogt de maatschappelijke integratie te garanderen van personen zonder toereikende inkomsten, onder de voorwaarden voorzien door de wet van 26 mei 2002.

Dit recht kan op verschillende manieren worden ingevuld:

- Een leefloon, met of zonder geïndividualiseerd project voor maatschappelijke integratie (GPMI);
- Een tewerkstelling of een terbeschikkingstelling. Deze maatregelen werden op 1 juli 2014 overgedragen aan de gemeenschappen, gewesten of gemeenschapscommissies, ingevolge de zesde staatshervorming;
- Een installatiepremie;
- Een combinatie van deze maatregelen.

Wij gebruiken dezelfde bronnen en dezelfde berekeningsmethode voor de informatie met betrekking tot de maatschappelijke hulp equivalent aan het leefloon ("ERIS" of "Equivalent Leefloon"), in de zin zoals gedefinieerd door de rechtspraak en de administratieve praktijk.

"Namelijk: 'de equivalente maatschappelijke hulp is in principe gelijkwaardig aan het leefloon. Ze wordt (in principe) toegekend aan asielzoekers en vreemdelingen die niet in het bevolkingsregister zijn ingeschreven'.

Ter herinnering: de methodologie van de POD MI verwerkt de gegevens op de volgende manier: er wordt een onderscheid gemaakt tussen maandelijkse en jaarlijkse cijfers om een overzicht op te stellen van het aantal begunstigden van een bepaalde maatregel.

Maandelijkse cijfers

De maandelijkse cijfers komen overeen met het aantal begunstigden dat in de vermelde maand een tussenkomst heeft ontvangen voor een bepaalde maatregel.

Het is dus niet correct om alle maandelijkse cijfers op te tellen om de jaarcijfers te bekomen.

Immers, eenzelfde persoon kan in de loop van één jaar gedurende verschillende periodes steun genieten.

Om deze gegevens te kennen, moet men het jaarcijfer nemen.

Jaarcijfers

De jaarcijfers komen overeen met het aantal begunstigden dat in de vermelde jaar een tussenkomst heeft ontvangen voor een bepaalde maatregel.

Een persoon kan dus gedurende meerdere maanden steun genieten en slechts één keer worden meegeteld.

Deze tellingsmethode lijkt evenwichtiger.

Ze is ook betrouwbaarder in de mate dat al deze steunmaatregelen gefinancierd en gecontroleerd worden door de POD en overeenstemmen met een beslissing na een sociaal onderzoek.

Evolutie van het aantal dossiers

Evolutie Aantal dossiers RMI 2020-2025				
2020	2021	2022	2023	2024
876	946	965	1001	1021

Deze evolutie komt overeen met een stijging van 16% over een periode van vijf jaar.

Na een sterke stijging nemen we na verloop van tijd een geleidelijke vertraging van het groeitempo waar.

Niettemin blijft deze stijging in lijn met de schattingen die in de vorige begrotingsnota werden gepresenteerd.

Aangezien de mutaties en renovaties in de sociale woningen doorgaan, wordt verwacht dat de stijging van het aantal dossiers zal aanhouden.

We hebben vernomen dat de modulaire woningen die oorspronkelijk bestemd waren voor Oekraïense begunstigden van tijdelijke bescherming, voortaan zullen worden toegewezen aan, onder meer, personen die kampen met ernstige sociale uitsluiting.

Het leefloon dat aan dit nieuwe publiek wordt toegekend, zal voor ons OCMW genieten van een terugbetalingspercentage van 65%, tegenover 100% voorheen voor de equivalente maatschappelijke hulp bestemd voor Oekraïners

Dit aspect van de evolutie van de dossiers is niet opgenomen in de cijfers van de begroting 2026.

Voor het overige verwijzen wij naar de gegevens en de vergelijking met de andere clustergemeenten, zoals opgenomen in de nota over het driejarenplan dat vorig jaar werd goedgekeurd.

Een verduidelijking die sinds deze nota werd verkregen, betreft de jongeren waarvan we hebben vastgesteld dat ze sterker vertegenwoordigd zijn in Watermaal-Bosvoorde.

Deze oververtegenwoordiging is te wijten aan hun statuut als samenwonende bij hun ouders in een sociale woning, of aan jonge alleenstaande begunstigden met een studentenstatuut die tijdens hun studies alleen wonen en voor wie het OCMW bevoegd blijft.

Hervorming van de werkloosheidsuitkeringen

De hervorming van de werkloosheidsuitkeringen werd in de rechtsorde ingevoerd door de programmawet van 18 juli 2025.

De hervorming heeft geleid tot de aanneming van de wet van 17 november 2025 tot wijziging van de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie, wat betreft de compensatie voor de OCMW 's ten gevolge van de beperking van de werkloosheidsuitkeringen in de tijd.

Wat we in dit stadium weten, kan als volgt worden samengevat.

Beperking in de tijd en degressiviteit van de werkloosheidsuitkeringen

Maximale duur van de werkloosheidsuitkeringen

De duur van de werkloosheidsuitkeringen is voortaan beperkt tot een maximale periode van twee jaar.

Om recht te hebben op een volledig jaar uitkeringen, is het verplicht om minstens één jaar te hebben gewerkt in de loop van de drie jaar voorafgaand aan de aanvraag.

Bovendien levert elke bijkomende periode van vier maanden arbeid één extra maand werkloosheidsuitkeringen op.

Het bedrag van de werkloosheidsuitkeringen is onderworpen aan een versterkte degressiviteit, wat een geleidelijke vermindering van het ontvangen bedrag in de loop van de tijd inhoudt.

Geleidelijke uitsluitingen vanaf 2026

Vanaf het jaar 2026 worden er geleidelijk uitsluitingen ingevoerd in opeenvolgende golven.

De cijfers van de uitsluitingen zijn als volgt:

66 personen in 01/2026

171 personen in 03/2026

161 personen in 04/2026

113 personen in 07/2026

67 personen tussen 07/2026 en 07/2027

13 personen in 07/2027

In totaal zullen 592 personen uitgesloten worden van de werkloosheid tot juli 2027.

Gezinssituatie

173 hebben uitkeringen als gezinshoofd (29%)

196 hebben uitkeringen als samenwonende (33%)

221 hebben uitkeringen als alleenstaande (38%)

Duur van de werkloosheid

237 zijn sinds 8 jaar of langer werkloos (40%)

Leeftijd

226 zijn 50 jaar of ouder (38,2%)

350 zijn tussen 25 en 49 jaar (59,1%)

16 zijn jonger dan 25 jaar (2,7%)

Opleidingsniveau:

214 zijn laaggeschoold of onbekend (36,1%)

149 zijn midden geschoold (25,2%)

229 zijn hooggekwalificeerd (38,7%)

Nationaliteiten:

494 zijn Belgen (83,5%)

58 EU-vreemdelingen (9,8%)

40 niet-EU-vreemdelingen (6,7%)

Volgens de Vivalis-studie over de hervorming en volgens onze eigen schattingen, zou ongeveer 1/3 van de personen die worden uitgesloten van werkloosheidsuitkeringen zich tot het OCMW kunnen wenden om een leefloon te verkrijgen.

De cijfers van de personen die zich sinds 1 januari 2026 hebben aangemeld, lijken in lijn te liggen met deze verschuiving, of zijn zelfs iets lager.

De impact voor 2026 zou er dus als volgt kunnen uitzien, afhankelijk van de duur zoals hierboven beschreven:

30 personen voor een duur van een jaar

55 voor een duur van 9 maanden

50 personen voor een duur van 7 maanden

35 personen voor een duur van 6 maanden

Eind 2026 zou dit neerkomen op 170 dossiers extra, oftewel een stijging van 16% op één jaar tijd.

Voor 2027 verwachten we ongeveer 30 dossiers als gevolg van de uitsluitingen van de werkloosheid.

We hebben in dit stadium de impact van de andere maatregelen die parallel met deze hervorming zijn aangenomen nog niet kunnen berekenen, maar die naar verwachting ook een impact zullen hebben op de leeflonen in de vorm van aanvullende steun bij het leefloon.

Met name de afschaffing van bepaalde fiscale schalen voor werkzoekenden en de snellere degressiviteit van de uitkeringen versnellen de toegang tot aanvullend leefloon en equivalent leefloon.

Het beheer van de berekening in functie van de evolutie van de maandelijkse inkomsten zal een niet te verwaarlozen administratieve last vormen.

Het onthaal door de sociale dienst was het onderwerp van een werkgroep en er zijn passende maatregelen genomen om het toekenningsproces van het recht op maatschappelijke integratie en maatschappelijke hulp binnen de wettelijke termijnen te laten verlopen.

Voici la traduction en néerlandais, en respectant la terminologie administrative belge (notamment pour PIIS, RIS et le nom de la commune) :

Financieringsmaatregelen

Deze bestaan uit 3 fasen:

Fase 1: Terugbetalingspercentage van het leefloon voor dossiers "uitsluiting werkloosheid"

Fase 2: Bonus-malussysteem voor GPMI-toelage

Fase 3: Stimulans voor duurzame tewerkstelling

De budgetwijziging nr. 1 van het begrotingsjaar 2025 omvat de aanvullende financiële steun van 79.401,29 € voor Watermaal-Bosvoorde.

Fase 1: Terugbetalingspercentage van het leefloon voor dossiers "uitsluiting werkloosheid"

In het kader van de eerste fase van de financieringsmaatregelen wordt een specifiek mechanisme opgezet met betrekking tot het terugbetalingspercentage van het leefloon voor dossiers voortvloeiend uit uitsluitingen van de werkloosheid.

Dit percentage zal geleidelijk evolueren over meerdere jaren:

- In 2026 zal het terugbetalingspercentage 100% bedragen voor de dossiers "uitsluiting werkloosheid".
- In 2027 zal dit percentage teruggebracht worden tot 90%.
- In 2028 zal het overgaan naar 80%.
- Ten slotte, in 2029, zal het terugbetalingspercentage 75% bereiken.

Voor de dossiers "uitsluiting werkloosheid" waarvan de aanvragen worden ingediend vanaf 1 juli 2026, is een verhoging van 15% voorzien die van toepassing is op het terugbetalingspercentage van het leefloon.

Zo zal dit percentage voor de gemeente Watermaal-Bosvoorde vastgesteld worden op 80%.

Wat betreft de toelage voor personeelskosten, zal deze vastgesteld worden op 1.036 € per jaar en per dossier (tegenover 518 € momenteel).

Deze herwaardering zal van toepassing zijn voor de jaren 2026 en 2027, maar enkel voor de dossiers ingediend voor 1 juli 2026 en zal geen betrekking hebben op dossiers betreffende uitsluitingen van personen die inschakelingsuitkeringen genieten.

Fase 2: Invoering van het Bonus-Malussysteem voor GPMI-toelagen

In het kader van de tweede fase van de financieringsmaatregelen wordt een Bonus-Malussysteem ingevoerd voor de toelage gekoppeld aan het Geïndividualiseerd Project voor Maatschappelijke Integratie (GPMI). Momenteel komt deze toelage overeen met 10% van het bedrag van het leefloon voor elk GPMI-dossier.

Vanaf 2028 voorziet het nieuwe systeem in een modulering van het toelagepercentage naargelang het aandeel GPMI-dossiers ten opzichte van de leefloondossiers.

De berekening zal gebeuren op basis van een kalenderjaar en zal van toepassing zijn op alle dossiers van het Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn (OCMW), zonder onderscheid voor dossiers die voortvloeien uit uitsluiting van de werkloosheid.

Dit systeem zal het huidige mechanisme vervangen.

Het toelagepercentage zal bepaald worden volgens de volgende criteria:

- 15% indien minstens 80% van de leefloondossiers gekoppeld is aan een GPMI
- 12,5% indien het aandeel GPMI per leefloon zich situeert tussen 60 en 80%
- 10% indien dit begrepen is tussen 40 en 60%
- 7,5% indien dit zich situeert tussen 20 en 40%
- 5% indien minder dan 20% van de leefloondossiers een GPMI omvatten

Momenteel vertoont de gemeente Watermaal-Bosvoorde een percentage van 41% GPMI-dossiers ten opzichte van de leefloondossiers.

Het doel is dus om contracten te hebben die betrekking hebben op een geïndividualiseerd project voor maatschappelijke integratie voor minstens 80% van de leefloondossiers vanaf 2028.

Fase 3: Stimulans voor duurzame tewerkstelling

In het kader van de derde fase zijn specifieke maatregelen voorzien om de toegang tot en het behoud van duurzame tewerkstelling aan te moedigen voor de begunstigden van het leefloon.

Premie van 10% voor duurzame tewerkstelling

Een premie die overeenkomt met een verhoging van 10% van het leefloonbedrag wordt toegekend aan de OCMW 's indien de personen erin slagen om gedurende minstens een jaar een baan te behouden in de loop van de vier jaren volgend op de toekenning van hun leefloon.

Deze stimulans beoogt de professionele stabiliteit te waarderen en de zelfstandigheid van de begunstigden te bevorderen.

De verhoging van 10% is echter begrensd: zij kan slechts toegepast worden op een maximum van vier jaren eerder toegekend leefloon.

Dus, zelfs als de persoon gedurende een langere periode leefloon heeft genoten, zal de premie slechts betrekking kunnen hebben op de vier voorgaande jaren.

Er wordt eveneens verduidelijkt dat een tewerkstelling in het kader van artikel 60 beschouwd kan worden als een duurzame tewerkstelling in het kader van deze maatregel, waardoor het recht op de premie wordt geopend.

Om van deze verhoging te genieten, is het noodzakelijk dat de persoon beschikt over een vooraf opgesteld Geïndividualiseerd Project voor Maatschappelijke Integratie (GPMI).

In principe is het niet nodig om stappen te ondernemen: de premie wordt automatisch aan het OCMW toegekend indien aan de voorwaarden is voldaan.

De financieringsmaatregelen opgenomen in de begroting 2026

Op basis van de gegevens van de rekening 2024 hebben we kunnen vaststellen dat een leefloondossier gemiddeld 1.352 euro per maand vertegenwoordigde.

Uitgaande van dit bedrag hebben we kunnen berekenen dat het in 2026 te betalen leefloonbedrag met 2 miljoen zou stijgen (486.000 voor golf 1 onderverdeeld in fasen: fase 1 oftewel 12 maanden, 670.000 voor de tweede fase 2 oftewel 9 maanden, 473.000 voor de derde fase oftewel 7 maanden en golf 2: 280.000 voor de laatste 6 maanden van 2026).

De eerste 6 maanden worden in principe terugbetaald ten belope van 100% en de laatste 6 maanden ten belope van 80%. Deze bedragen zijn opgenomen in de begroting.

De verhoogde subsidie van 1.036 euro voor de dossiers ingediend in de eerste 6 maanden betreft 125 dossiers op jaarbasis, oftewel 130.000 euro; de gebruikelijke subsidie van 518 euro per dossier betreft de overige dossiers.

Voici la traduction en néerlandais, en utilisant la terminologie administrative belge appropriée (notamment pour SPI, GGC en OCMW) :

Inschakelingstewerkstelling - dienst SPI

Artikel 60 § 7 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de OCMW 's is een artikel dat valt onder de bevoegdheid van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en waarvan de betaling van de subsidie onder de federale overheid valt.

In dit stadium is het niet zeker dat de huidige contractduren langer zullen kunnen zijn dan een jaar, oftewel de duur om recht te openen op werkloosheidsuitkeringen, terwijl onder het systeem dat tot nu toe gold, de contractduur tot 24 maanden kon oplopen.

Het belang van de tewerkstelling in het kader van artikel 60 in termen van rechten op sociale uitkeringen zal sterk verminderen vanwege de waarschijnlijke contractduur van maximaal een jaar en de degressiviteit van de uitkeringen die speelt vanaf 6 maanden werkloosheid, waardoor na afloop van deze periode recht ontstaat op een aanvulling op het leefloon.

Het OCMW van Watermaal-Bosvoorde zet de toepassing van deze maatregel voort, omdat het van mening is dat deze een relevant middel blijft voor socioprofessionele inschakeling en de begunstigden in staat stelt waardevolle beroepservaring op te doen.

De begroting wordt dienovereenkomstig aangepast.

Deze maatregel blijft in dit stadium op een voordelige manier gefinancierd (vrijstelling van sociale bijdragen en subsidie gelijk aan het tarief voor personen met gezinslast) en wordt gelijkgesteld met een duurzame tewerkstelling voor de leefloonsubsidie.

Impact op de aanvullende maatschappelijke steun

In dit stadium is het niet mogelijk om de potentiële impact te berekenen van de aanvragen voor aanvullende maatschappelijke steun die ingediend zouden kunnen worden door begunstigden van het leefloon of door personen die niet aan de voorwaarden voldoen om hierop aanspraak te maken, maar wier financiële situatie de toekenning van deze steun zou rechtvaardigen.

De beschikbare gegevens zijn tot op heden ontoereikend.

Een begrotingswijziging zal indien nodig vereist zijn.

Impact van de wijziging van de berekening van de bestaansmiddelen van samenwonenden

De omzendbrief van 16 januari 2026 betreffende de wijziging van artikel 34 van het koninklijk besluit van 11 juli 2002 houdende het algemeen reglement betreffende het recht op maatschappelijke integratie voorziet in een nieuwe berekening van de bestaansmiddelen van samenwonenden.

Deze hervorming heeft tot doel de bedragen die toegekend worden aan personen in een situatie van samenwoning te verlagen door het OCMW te verplichten om voor de berekening van het leefloon en het equivalent leefloon rekening te houden met de bestaansmiddelen van de samenwonenden.

Deze wijziging zal geleidelijk worden toegepast op nieuwe aanvragen en lopende dossiers.

We hebben het effect van deze hervorming niet kunnen berekenen. Deze zou moeten leiden tot een daling van de bedragen toegekend aan begunstigden van een leefloon/equivalent leefloon in een situatie van samenwoning, en dus van de bedragen die door het OCMW worden betaald.

Net als voor de impact van de uitsluitingen van de werkloosheid, is het mogelijk dat bepaalde situaties terugkeren in de vorm van een aanvraag voor sociale steun.

Dit geeft in termen van uitgaven ten laste van het OCMW voor het leefloon:

	Uitgave (totaal)	Federale overheid (65)	Lokale overheid volgens terugbetalingspercentage
2024	8.137.000 €	5.289.000 €	2.848.000 €
2025	7.950.000 €	5.167.500 €	2.782.500 €
2026			
RMI 65%	8.300.000 €	5.395.000 €	2.905.000 €
RMI 1ste golf 100%	1.823.000 €	1.823.000 €	0

RMI 2de golf (65%+15%)	280.000 €	224.000 €	56.000 €
2027			
RMI 65%	8.615.000 €	5.600.000 €	3.015.00 €
RMI 2de golf (90%)	1.900.000 €	1.710.000 €	190.000 €
RMI 2de golf (65%+15%)	580.000 €	464.000 €	116.000 €
RMI 3de golf 2027(65%+15%)	480.000 €	384.000 €	96.000 €

Nieuwe lasten in het vooruitzicht

De effecten van de toename van het aantal dossiers zijn veelvoudig en laten zich voortaan ook voelen op het vlak van de tenlasteneming van de verblijfskosten voor ouderen en het zakgeld dat hen wordt toegekend wanneer het verblijf ten laste van het OCMW valt.

Voor de artikelen betreffende verblijfskosten in al dan niet door het OCMW beheerde rusthuizen bedroegen deze 893.000 euro op de rekening 2024 en worden ze geraamd op 795.000 euro in 2026 (er is een verschil naar beneden toe als gevolg van een vertraging in de facturatie).¹

Een deel van deze kosten is in principe terugvorderbaar, maar de complexiteit van bepaalde dossiers alsook de nieuwe regels inzake de tenlasteneming van de kosten voor voorlopig bewind maken de effectieve inning van de ontvangsten langdurig en ingewikkeld, of zelfs illusoir.¹

Hetzelfde geldt voor de tenlasteneming van de kosten in opvangtehuizen krachtens de nieuwe regels toegepast door Iriscare.

Afschaffing van de subsidie voor sociale en culturele participatie²

De subsidie met betrekking tot de sociale participatie wordt vanaf 1 januari 2026 afgeschaft bij beslissing van de minister van Maatschappelijke Integratie.

Het OCMW kent niettemin een specifiek budgettair krediet toe aan deze opdracht, maar vermindert de werktijd die door de betrokken medewerker hieraan wordt besteed met één dag per week.

Deze maatregel, die voortaan uitsluitend met eigen middelen van het OCMW wordt gefinancierd, waarborgt evenwel de continuïteit van de belangrijkste activiteiten die tot nu toe werden uitgevoerd.

Het OCMW van Watermaal-Bosvoorde heeft zich aangesloten bij het beroep dat door de Brusselse OCMW 's is ingesteld tegen de niet-verlenging van deze subsidie.

De maatregelen met betrekking tot de bestrijding van kinderarmoede of de strijd tegen de digitale kloof, die tot nu toe door de federale overheid werden ondersteund, zouden verlengd kunnen worden.

De in dit kader ingediende aanvragen maken het voorwerp uit van een individuele analyse op basis van een sociaal onderzoek en kunnen, indien aan de wettelijke voorwaarden is voldaan, door het OCMW ten laste worden genomen met eigen middelen.

¹ In 2018 bedroegen de betrokken sommen 200.000 euro.

² <https://www.mi-is.be/nl/actueel/stopzetting-federale-toelage-participatie-en-sociale-activering-vanaf-2026>

Evolutie van de gemeentelijke dotatie

De gemeentelijke toelage evolueert op de volgende manier.

Rekening 2022	Rekening 2023	Rekening 2024	Rekening 2025	Rekening 2026
8.849.824,85	9.589.000,00 €	9.900.201,37 €	12.680.188,41 €	12.009.000,00 €

Personeelsuitgaven

De belangrijkste uitgavenpost zal worden aangesproken, waarbij de OCMW 's zich ertoe verbinden de aanwervingen tot het strikt noodzakelijke te beperken, en dit bij voorrang voor gesubsidieerde functies.

Zo is er voorzien in een inschakelingsagent en de omzetting van 5 functies van maatschappelijk werker Bh1 naar Bh4, om de stijging van het aantal dossiers in het kader van de uitsluitingen uit de werkloosheid op te vangen.

Deze functies worden gefinancierd door middel van de verhoging van de subsidies, in het bijzonder de subsidie voor dossierkosten.

De functies van een maatschappelijk werker en een administratief medewerker, die in de voorgaande jaren reeds waren begroot, zullen in het personeelskader worden opgenomen.

De betrekkingen die vrijkomen door natuurlijke afvloeiingen zullen worden geëvalueerd en, in voorkomend geval, bij voorrang worden vervangen door tewerkstellingen in het kader van artikel 60.

Zodra de definitieve einddatum van fase 1 van de werken aan de Seniorenresidentie bekend is, en rekening houdend met de beddenvermindering, zal het personeelskader worden herzien in functie van het verminderde aantal bedden tijdens fase 2 van de werken.

Het Lokaal Opvanginitiatief zal zijn activiteiten voortzetten in samenwerking met Fedasil.

Het Dagverzorgingscentrum blijft gehuisvest op de site Heiligenborre, in zijn huidige werking, tot het einde van de werken aan de Seniorenresidentie. De ruimte die bestemd is voor het DVC is immers voorbehouden om als polyvalente zaal te dienen tijdens de werken aan de blokken A en B, die betrekking hebben op de huidige polyvalente zaal

Werkingsuitgaven

Deze worden gecentraliseerd bij de begrotingsfunctie van de centrale administratie en zijn onder controle sinds de verhuizing, zoals toegelicht in de begrotingsnota 2025.

Er dient te worden benadrukt dat het OCMW dankzij de verhuizing voortaan over de nodige middelen beschikt om de stijging van het aantal dossiers met betrekking tot de uitsluitingen uit de werkloosheid te beheren, zonder bijkomende kosten voor de infrastructuur te genereren.

Het OCMW zal zijn inspanningen op het vlak van digitalisering (bestelbonnen, facturen, briefwisseling) en de noodzakelijke modernisering van zijn IT-tools (WePulse en update van de kantoortoepassingen) voortzetten.

Voici la traduction en néerlandais, en utilisant le vocabulaire financier et administratif approprié pour un OCMW (CPAS) :

Financiële lasten en kastoestand

Thesaurie en financieringsbehoeften

Het thesauriebeheer, en bijgevolg de evolutie van de kasbehoefte, volgt niet altijd getrouw het traject van de budgettaire realiteit.

Er bestaat soms een aanzienlijke discrepantie tussen de kasstromen en de ramingen die in de begroting zijn vastgelegd.

Een factor met een negatieve impact op de kastoestand van het OCMW houdt verband met de wijze van inning van de ontvangsten.

Deze worden immers doorgaans uitgesteld geïnd, dat wil zeggen nadat de meerderheid van de uitgaven reeds is vastgelegd.

Dit tijdsverschil veroorzaakt een tijdelijke druk op de thesaurie van de instelling, die de nodige middelen voor de gewone werking moet voorschieten alvorens de terugbetaling ervan te ontvangen.

Zo worden de subsidies die voor een bepaalde maand zijn toegekend pas de volgende maand werkelijk aan het OCMW gestort, wat het tijdsverschil tussen de gerealiseerde uitgaven en de inning van de overeenstemmende ontvangsten vergroot.

Ter illustratie: de Programmatorische Overheidsdienst Maatschappelijke Integratie (POD MI) betaalt de subsidies verbonden aan de uitbetaling van sociale steun, zoals het leefloon (LL), pas terug in de maand volgend op de effectieve uitbetaling.

Dit gebeurt bovendien soms in functie van de eigen beschikbare kasmiddelen, waardoor de betaling met meerdere maanden kan worden vertraagd.

Evolutie van de thesaurie

Jaar	Saldo van thesaurie
2011	-1.484.298,59
2012	-1.676.462,60
2013	-1.096.662,50
2014	-1.632.813,36
2015	-1.000.848,03
2016	-1.394.865,58
2017	-1.804.318,34
2018	-2.369.270,00
2019	-1.737.461,18
2020	-2.943.955,24
2021	-3.935.361,80
2022	-6.547.535,99
2023	-8.882.983,52
2024	-14.343.715,30

De belangrijkste uitgaven Rekeningen/begroting 2026

Het overzicht werd opgesteld per economische groep (70-71-72 en 70x).

		2020	2021	2022	2023	2024	2026
70	Personeel	12.032.292,89 €	12.926.627,88 €	14.524.491,08 €	15.671.096,49 €	17.160.476,93 €	18.352.055,55 €
71	Werking	2.579.323,42 €	2.520.639,65 €	2.937.584,53 €	3.957.705,78 €	3.379.760,04 €	3.579.840,00 €

72	Herverdeling	8.286.368,99 €	9.915.245,56 €	11.029.201,34 €	13.017.530,50 €	13.639.797,26 €	15.723.598,01 €
7x	Financiële lasten	83.047,19 €	45.546,86 €	365.458,40 €	597.378,78 €	777.361,92 €	1.287.598,01 €

Het verschil ten opzichte van vorige jaren ziet er als volgt uit

		2021	2022	2023	2024	2026
70	Personeel	894.334,99 €	1.597.863,20 €	1.146.605,41 €	1.489.380,44 €	1.191.578,62 €
71	Werking	58.683,77 €	416.944,88 €	1.020.121,25 €	577.945,74 €	200.079,96 €
72	Herverdeling	1.628.876,57 €	1.113.955,78 €	1.988.329,16 €	622.266,76 €	2.083.800,75 €
7x	Financiële lasten	37.500,33 €	319.911,54 €	231.920,38 €	179.983,14 €	510.236,09 €

De evolutie van het leefloon (LL) / equivalent leefloon (ELL) vanuit het oogpunt van het thesauriebeheer

Het thesauriebeheer van het OCMW wordt in het bijzonder beïnvloed door het financieringsmechanisme van de sociale steun gekoppeld aan het leefloon (LL) en het equivalent leefloon (ELL).

Het OCMW gaat immers eerst over tot de betaling van de uitgaven voor sociale steun aan de begunstigten, zonder dat het de overeenkomstige subsidies van de POD MI al heeft ontvangen.

Deze praktijk creëert een aanzienlijke druk op de thesaurie van de instelling, die de nodige middelen moet voorschieten om deze uitgaven te dekken in afwachting van de terugbetaling.

Bovendien is het belangrijk te benadrukken dat het OCMW in december van het lopende jaar (jaar N) geen subsidies ontvangt van de POD MI.

De subsidies met betrekking tot de maanden november en december van jaar N worden pas in januari van het volgende jaar (jaar N+1), of zelfs in februari voor de maatschappelijke hulp, ontvangen.

Deze vertraging in de uitbetaling van de subsidies verhoogt de spanning op de thesaurie van het OCMW aan het einde van het jaar nog verder, waardoor het verplicht is zijn eigen middelen aan te spreken om de continuïteit van de dienstverlening en de naleving van zijn verplichtingen tegenover de begunstigten te verzekeren.

Het is duidelijk dat de stijging van de leefloonuitgaven met 2.000.000 euro gepland voor 2026 en waarschijnlijk 3.000.000 euro in 2027 een kritieke impact zal hebben op het thesauriebeheer, evenals op de financiële volumes en bewegingen, zowel qua uitgaven als inkomsten.

In dit opzicht blijft het essentieel om niets te verwaarlozen wat betreft de subsidies, om een optimalisatie van de beschikbare middelen te garanderen.

Verstrenging van de wetgeving inzake overheidsopdrachten

De wetgeving vereist nu kortere termijnen voor verificatie en betaling bij overheidsopdrachten. Het niet naleven van deze termijnen leidt automatisch tot verwijlinteressen.

De nieuwe wet staat de opdrachtnemer ook toe om voorschotten te vragen, wat de financiële last voor het OCMW verhoogt, en dit met een verminderde garantie in geval van problemen met de opdrachtnemer.

Investeringsuitgaven

De leninglasten

Naast de evolutie van de herverdelingsuitgaven en de financiering ervan, blijft de leningschuld voor de financiering van de werken aan de Residentie en de projecten met betrekking tot het onderhoud van het vastgoedpatrimonium het andere belangrijkste aandachtspunt.

Evolutie op basis van de gegevens overgemaakt door de banken

Jaar	Totaal
2023	1.750.803,73
2024	1.586.762,47
2025	1.697.217,31
2026	2.473.992,93
2027	5.775.330,38
2028	2.117.437,56
2029	2.070.979,82
2030	1.844.172,19
2031	1.835.316,04

Jaarlijkse evolutie van 2026-2030 (Differentieel per jaar) – Referentiejaar: 2025

	2026	2027	2028	2029	2030
Lening	776.775,62 €	3.301.337,45 €	- 3.657.892,82 €	- 46.457,74 €	- 226.807,63 €

Analyse van de vastgoedtransacties en de impact op de leninglasten

Terugbetaling van de "bullet lening" en verkoop van gebouwen

In 2027 houdt de voorgestelde grafiek rekening met de volledige terugbetaling van de "bullet lening" ten bedrage van 3.700.000,00 EUR, aangegaan voor de aankoop van het gebouw gelegen aan de Vorstlaan 68 te 1170 Watermaal-Bosvoorde.

Deze terugbetaling vormt een belangrijke financiële stap in het beheer van de vastgoedinvesteringen van het OCMW.

Tot op heden zijn er reeds twee gebouwen verkocht, wat een totale opbrengst van 2.719.095,99 EUR heeft gegenereerd (zijnde 1.651.037,19 EUR voor het eerste gebouw en 1.068.058,80 EUR voor het tweede). De verkoop van een derde gebouw is nog voorzien in 2026, voor een geschat bedrag van 700.000,00 EUR.

De reeds verkregen opbrengst (2.719.095,99 EUR) zal vanaf december 2025 gestort worden aan de bankinstelling KBC, waardoor de te betalen rentelast vanaf 2026 zal dalen.

Evolutie van de rente- en leninglasten

De "bullet lening" brengt een jaarlijkse rentelast van ongeveer 150.000,00 EUR met zich mee. Zodra de terugbetaling is uitgevoerd, valt deze rentelast weg, wat de financiële last voor het OCMW aanzienlijk zal verlichten.

Wat de Belfius-lening betreft, wordt er in 2026 een aanzienlijke stijging waargenomen. De last verbonden aan deze lening wordt immers met 3,64 vermenigvuldigd ten opzichte van het voorgaande jaar en bereikt 1.178.464,38 EUR in 2026, tegenover 323.667,34 EUR in 2025.

Er komt echter een positief aspect naar voren in de evolutie van de leninglasten: de last verbonden aan de ING-leningen daalt sterk in 2027, bij gelijkblijvende omstandigheden.

De vermindering bedraagt 320.159,17 EUR ten opzichte van 2025, wat neerkomt op een halvering van de resterende ING-last die door het OCMW gedragen moet worden in vergelijking met de situatie in 2025.

Privaat patrimonium

Er wordt overwogen om een deel van het privaat patrimonium te vervreemden voor een geraamd bedrag van 3.400.000 euro, om te voldoen aan de verplichtingen inzake renovatie en isolatie.

Dit bedrag is ingeschreven bij de ontvangsten en de uitgaven.

Het verloop van de verrichting maakt het voorwerp uit van juridisch onderzoek en contacten met de voogdijoverheid.

Administratief gebouw

De resultaten van het plan voor de verbetering van de energie-efficiëntie van het gebouw gelegen aan de Vorstlaan 68 zullen worden onderzocht om doelstellingen te bepalen die de duurzaamheid van het gebouw en de werking ervan moeten verhogen